

ชื่อโครงการ โครงการพัฒนารูปแบบการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับบุคคลทั่วไปที่สนใจสุขภาพ หัวข้อ “คุมน้ำหนัก สนุก สุขภาพดี ง่ายนิดเดียว”

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ คณะกายภาพบำบัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการบริหารการศึกษาต่อเนื่อง

หลักการและเหตุผล

ภาวะน้ำหนักเกิน หมายถึง ภาวะที่เกิดจากการได้รับพลังงานอาหารเกินความต้องการของร่างกาย จนมีการสะสมพลังงานไว้ในร่างกายในรูปของไขมันเพิ่มขึ้น ทำให้เกิด โรคอ้วน (obesity) ตามมาซึ่งส่งผล กระทบโดยตรงต่อร่างกาย เสี่ยงต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง(NCDs)เช่น โรคหัวใจโรคความดันโลหิตสูง และโรคเบาหวาน เป็นต้น ภาวะน้ำหนักเกินนิยมใช้ค่าดัชนีมวลกาย(body mass index: BMI)เป็นตัวชี้วัด ซึ่งค่าดัชนีมวลกายของประชากรไทยไม่ควรเกิน 23 กิโลกรัม/เมตร²

ดังนั้นการควบคุมน้ำหนักให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ จึงเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยป้องกันโรค NCDs ซึ่งหลักการควบคุมน้ำหนัก คือ ปริมาณพลังงานที่ร่างกายได้รับ เท่ากับ ปริมาณพลังงานที่ร่างกายต้องการใช้ในแต่ละวัน แต่สำหรับผู้ที่มิภาวะน้ำหนักเกิน และต้องการควบคุมน้ำหนักให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ สามารถทำได้โดยการรับประทานอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการและเหมาะสมกับปริมาณพลังงานที่ร่างกายต้องการในแต่ละวัน รวมทั้งการออกกำลังกายเพื่อเป็นการเพิ่มการใช้พลังงานของร่างกาย

จากผลการสำรวจความสนใจอบรมวิชาการสำหรับกลุ่มผู้ที่มีความสนใจดูแลสุขภาพ โดยคณะกรรมการบริหารการศึกษาต่อเนื่อง พบว่า มีผู้ให้ความสนใจในหัวข้อการออกกำลังกายและโภชนาการสำหรับผู้ที่ต้องการดูแลสุขภาพและผู้ที่มีน้ำหนักเกิน เป็นจำนวนมาก ดังนั้น คณะกรรมการฯจึงมีประสงค์ที่จะพัฒนารูปแบบการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับบุคคลทั่วไปที่สนใจสุขภาพ ในเรื่องการออกกำลังกายและโภชนาการสำหรับการลดน้ำหนัก หรือ ควบคุมน้ำหนักให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะที่ดี และสามารถลดความเสี่ยงต่อโรค NCDs ที่สามารถปฏิบัติได้ง่ายและมีประสิทธิภาพเห็นผลจริงภายในระยะเวลา 2 เดือน โดยการนำรูปแบบการอบรมความรู้ด้านโภชนาการและปฏิบัติการออกกำลังกายที่ศึกษาค้นคว้าจากหลักฐานเชิงประจักษ์มาปฏิบัติจริงกับบุคลากรในคณะ กายภาพบำบัด มศว ที่สนใจและอาสาสมัครเข้าร่วมเป็นการนำร่องในเบื้องต้น เพื่อนำผลมาปรับปรุงพัฒนารูปแบบการอบรมให้เป็นต้นแบบที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพและน่าสนใจยิ่งขึ้นก่อนจัดโครงการอบรมวิชาการแก่กลุ่มบุคคลทั่วไปที่สนใจ อีกทั้งโครงการนำร่องนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมสุขภาพ สร้างเสริมบรรยากาศการทำงานและความผูกพันที่ดีแก่บุคลากรของคณะ ตลอดจนส่งเสริมทักษะการเป็นวิทยากรแก่คณาจารย์ร่วมด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อแนะนำหลักโภชนาการที่ถูกต้องและเหมาะสมกับปริมาณพลังงานที่ร่างกายต้องการในแต่ละวัน
2. เพื่อแนะนำและปฏิบัติการออกกำลังกายสำหรับการลดน้ำหนัก หรือ ควบคุมน้ำหนักให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ
3. ผู้เข้าร่วมโครงการมีสมรรถภาพร่างกายที่ดีขึ้น

4. เพื่อพัฒนารูปแบบการอบรมเกี่ยวกับการออกกำลังกายและโภชนาการสำหรับผู้ที่ต้องการดูแลสุขภาพ และผู้ที่มีน้ำหนักเกินให้เหมาะสม มีประสิทธิภาพและน่าสนใจยิ่งขึ้น ก่อนจัดโครงการบริการวิชาการแก่ กลุ่มบุคคลทั่วไปที่สนใจสุขภาพ

ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

วันที่ 31 กรกฎาคม – 8 ตุลาคม 2561 : สัปดาห์ละ 3 ครั้ง

สถานที่ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรักษ์

ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 22 คน

1. วิทยากรและคณะกรรมการบริหารโครงการ	7	คน
2. บุคลากรคณะกายภาพบำบัด	15	คน

วิธีการอบรม การบรรยายและปฏิบัติการ

วิทยากร อาจารย์ประจำคณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1. อาจารย์ยุพรัตน์ ม่วงเขาแดง
2. อาจารย์สุวัฒน์ จิตรดำรงค์

คณะกรรมการบริหารโครงการ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายธิดา	ลาภอนันตสิน	ประธานกรรมการ
2. อาจารย์สุวัฒน์	จิตรดำรงค์	กรรมการ
3. อาจารย์ ดร.อ้อมใจ	แต่เจริญวิริยะกุล	กรรมการ
4. อาจารย์ ดร.พีรยา	เต็มเจริญสุข	กรรมการ
5. นางสาวอริยา	พุ่มพวง	กรรมการ
6. อาจารย์ ดร.อรวรรณ	เยี่ยมพัฒนพร	กรรมการและเลขานุการ
7. นางสาวชนิษฐา	ใจกล้า	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่

1. บริหารโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้รับอนุมัติ

คณะกรรมการดำเนินงาน

กรรมการฝ่ายวิชาการและประเมินผลสอบ

1. อาจารย์ ดร.พีรยา	เต็มเจริญสุข	ประสานงาน
2. อาจารย์ ดร.อรวรรณ	เยี่ยมพัฒนพร	

หน้าที่ ประสานงานกับวิทยากร จัดเตรียมเอกสารประกอบการอบรม ออกข้อสอบก่อนและหลังอบรม และประเมินผลการทดสอบ

กรรมการฝ่ายลงทะเบียน ประชาสัมพันธ์ และประเมินผล

1. นางสาวชนิษฐา ใจกล้า

2. นางสาวศุภลักษณ์ ฉายากุล

หน้าที่

1. วางแผนการประชาสัมพันธ์และดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการ
2. ประกาศรายชื่อผู้เข้าโครงการผ่านทางเว็บไซต์คณะกรรมการบำบัด
3. จัดเตรียมเอกสารสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการ
4. รับลงทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการ
5. จัดทำแบบประเมินผลโครงการ เก็บข้อมูลการประเมินผลโครงการและจัดทำผลสรุปของโครงการ
6. จัดทำใบประกาศนียบัตรสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการ

กรรมการฝ่ายสถานที่และสื่อ โสต

1. อาจารย์สุวัฒน์ จิตรดำรงค์
2. นายยุทธศักดิ์ เปมะวิภาต

หน้าที่

1. จัดเตรียมสถานที่จัดโครงการโดยประสานงานกับทุกฝ่าย
2. จัดเตรียมอุปกรณ์สื่อ โสต
3. กำกับดูแลการใช้อุปกรณ์สื่อโสตทัศนูปกรณ์ ระหว่างการจัดโครงการ

กรรมการฝ่ายพัสดุ

1. นางสาวเสาวลักษณ์ ชัยชนะ

หน้าที่

1. เตรียมวัสดุและครุภัณฑ์ รวมทั้งวัสดุสำนักงานสำหรับทุกฝ่าย
2. ดำเนินการยืม - คืน ตรวจสอบครุภัณฑ์ก่อนและหลังการจัดโครงการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้เกี่ยวกับหลักโภชนาการที่ถูกต้องและเหมาะสมกับปริมาณพลังงานที่ร่างกายต้องการในแต่ละวันรวมทั้งวิธีการออกกำลังกายสำหรับการลดน้ำหนัก หรือ ควบคุมน้ำหนักให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ
2. บุคลากรของคณะที่เข้าร่วมโครงการมีสมรรถภาพร่างกายที่ดีขึ้น
3. สร้างเสริมบรรยากาศการทำงานและความผูกพันที่ดีแก่บุคลากรของคณะ
4. ได้รูปแบบการอบรมต้นแบบเกี่ยวกับการออกกำลังกายและโภชนาการสำหรับผู้ที่ต้องการดูแลสุขภาพและผู้ที่มีน้ำหนักเกินที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพและน่าสนใจ เพื่อการจัดโครงการอบรมวิชาการแก่กลุ่มบุคคลทั่วไปที่สนใจสุขภาพต่อไป

ตัวชี้วัดโครงการ

1. ผู้เข้าร่วมโครงการมีสมรรถภาพร่างกายดีขึ้น ได้แก่ เส้นรอบวงเอว, เปอร์เซ็นต์ไขมันใต้ผิวหนัง, ค่าดัชนีมวลกาย, ค่าความดันโลหิตขณะพัก, อัตราการเต้นหัวใจขณะพัก
2. ผู้เข้าร่วมโครงการทราบหลักโภชนาการสำหรับลดน้ำหนักหรือควบคุมน้ำหนักให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ

3. ได้รูปแบบการอบรมต้นแบบเกี่ยวกับการออกกำลังกายและโภชนาการสำหรับผู้ที่ต้องการดูแลสุขภาพ และผู้ที่มีน้ำหนักเกินที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพและน่าสนใจ

การประเมินผลโครงการ

1. จำนวนผู้สมัครเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจระดับดีขึ้นไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความไม่พึงพอใจ ไม่เกิน ร้อยละ 20
4. ผู้เข้าร่วมโครงการจะแนะนำโครงการอบรมวิชาการแก่เพื่อน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
5. ประเมินผลตามตัวชี้วัดโครงการหลังการอบรม ประกอบด้วย
  - 5.1 ผลประเมินสมรรถภาพร่างกายของผู้เข้าร่วมโครงการดีขึ้น ได้แก่ เส้นรอบวงเอว, เปอร์เซ็นต์ไขมัน ใต้ผิวหนัง, ค่าดัชนีมวลกาย, ค่าความดันโลหิตขณะพัก, อัตราการเต้นหัวใจขณะพัก
  - 5.2 ผลประเมินทักษะความสามารถของการออกกำลังกายและความรู้หลักโภชนาการของผู้เข้าร่วมโครงการทุกคนผ่าน 50%
  - 5.3 มีรูปแบบการอบรมต้นแบบเกี่ยวกับการออกกำลังกายและโภชนาการสำหรับผู้ที่ต้องการดูแลสุขภาพ และผู้ที่มีน้ำหนักเกินที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพและน่าสนใจ

กำหนดการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง “คumnน้ำหนักร สนุก สุขภาพดี ง่ายนิดเดียว”

วันที่ 31 กรกฎาคม – 8 ตุลาคม พ.ศ. 2561

ณ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรักษ์

.....

วันอังคารที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2561		
เวลา	กิจกรรม	วิทยากร
08.30-08.45 น.	ลงทะเบียน	
08.45-10.45 น.	บรรยายหัวข้อ “หลักโภชนาการสำหรับลดน้ำหนักหรือควบคุมน้ำหนักให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ”	อาจารย์ยุพารัตน์ ม่วงเขาแดง
10.45-12.30 น.	บรรยายหัวข้อ “หลักการออกกำลังกายสำหรับลดน้ำหนักหรือควบคุมน้ำหนักให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ กิจกรรม - วัดเส้นรอบวงเอว - เพอร์เซนต์ไขมันใต้ผิวหนัง - น้ำหนักตัวและส่วนสูง - คำนวณค่าดัชนีมวลกาย - วัดค่าความดันโลหิตขณะพัก - วัดอัตราการเต้นหัวใจขณะพัก	อาจารย์สุวัฒน์ จิตรดำรงค์
วันที่ 6 สิงหาคม – 8 ตุลาคม พ.ศ. 2561		
16.30-17.30 น.	ปฏิบัติการ : ออกกำลังกาย วันละ 30-60 นาที 3 วันต่อสัปดาห์ (16.30-17.30 น.) - การยืดกล้ามเนื้อคอ บ่า หลัง เพื่อป้องกันภาวะปวดกล้ามเนื้อจากการทำงาน (Flexibility exercise) - การออกกำลังกายเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อแกนกลางลำตัวเพื่อป้องกันการปวดหลัง (Core stabilize exercise) - การออกกำลังกายเพื่อเพิ่มความทนทานและความแข็งแรงของกล้ามเนื้อขาป้องกันการปวดเข่า (Leg strength & Endurance exercise) - การออกกำลังกายเพื่อส่งเสริมความทนทานของหัวใจและปอดและช่วย ลดไขมันในร่างกาย ด้วย High intensity interval training (HIIT)	อาจารย์สุวัฒน์ จิตรดำรงค์

	** มีการประเมินผลการออกกำลังกายหลังสิ้นสุดสัปดาห์ที่ 4 และ 8 (เส้นรอบวงเอว, เปอร์เซ็นต์ไขมันใต้ผิวหนัง, น้ำหนักตัวและส่วนสูง, ค่าดัชนีมวลกาย, ค่าความดันโลหิตขณะพัก, อัตราการเต้นหัวใจขณะพัก)	